

gojko do go

vij zagnjuren u dim

U mišiju rupu se zavlačim
Tulim poslednji plamičak
U pepeo je zaprećem — pepeo vatru drži
Ona u senci rda, srce žuti.

PROLETA

Vilovito kolo stalo u oko
U oku prslo jezero
U jezeru oganj pelin uždio
Na usnama solana krila raskrilila,
Jedno tiče preko lica
Tamo-amo pretrčava.

RADIMLJA

Zrno neba i zrno zemlje u tvom krilu
Ubrani plod na pragu sabira dva sveta
Ljubav svetlosti i tame na kamenom licu,
Pletenicu loze i mladih poskoka
Ne raniše usne ni stopala.

Mir ko biljka u kamenu raste
Nema ruke granu da pomakne
Samo muzika u uhu ko dleto
Budi zaspalag jelena u trku
I lovca urezanog na tvome trбуhu.

Vesla daorskih lađa lome ruke u alkama
Vidoška teče, boli nevidljiva rana
Talasi talasi kao gotske katedrale
I ova brda odveć mala da ustave
Ili vrate iz beskraja.

Mesto venca i sokola pobjednika na turniru
Tišina pada kao inju u dolinu
I nemo uvire zvuk roga ispod grivne
Kojom teški pokrov noći
Steže vrat trubača.

U praznom koritu, slično vodi što proteče
Sivi pauk plete mreže
I vinogradi niz rudine puze prema moru.
Mir plodova uznosi mir kamenja
Kao mladost na čelu dubinu prvih bora.

Varljivi plamen reči stiska zima
Koja se u grlu skuplja kao lišaj na stećcima
I ne da čoveku iza zida da zapeva
I jakne, kad prepozna svoje lice
U rukama hitra lovca na reljefu spomenika.

MEMENTO

Vij, zagnjuri glavu u dim
Kada se bolje bude videlo
Proverićeš svojim telom slobodan pad
I saznati
Je li plamen teži ili mrak.

STOLAC, POSLE GODINA

Imenuj, neće se niko odazvati
Samo suvi vres i sečivo minulog dana
Odvađa sve više svetlosti
Izvoru budućem.
U gustom čivitu iznad reke blédi trag
Urežan u belinu mladog lica.
Ožiljak lista u mesu
— Slova vezena na košulji platanove kore.
Smiriše se vali, nekad bačen kamen
Još uvek u dubinu tone.

Ne gori više ništa,
Dodir budi usne
Meni od poljupca zima.
Laki drhat vazduha otkriva let kopca
Iznad čempresovih piramida,
Grane šapću: tišina tišina
Jedan čovek kao visoki stub dima
Korača pustim ulicama
Uzalud tražeći malo plamena.

MODRICA

Daleko daleko daleko od mene
Modro toplo neće doći
Vetar vetar vetar nosi
Stiska grlo nisu reči

Nije plamen koji preti sveći,
Kiša kiša pramen daljine
Pije šuma i zvuk u ušima gusne
Leti leti leti a ne stiže.

Ne zna letač šta na čelu piše,
Traži traži izvor tumač
Da pronikne je li juče ili danas
Ili danas ili sutra u vazduhu bio dublje.

Tiho tiho u visini
Krila pucaju i krvavo perje pada
Na talase na čemprese u ložnicu
Mrki bršljan ulja oko lađe.

Tone tone staro srebro
I rana polako zarasta u bilje,
Blista blista ožiljak mlad
Ustao mesec, u prostoru zvonik.

ŽUTI KRUG

Ovu visoravan obliva gusti sjaj
U bokovima njenim kao plod u karlici
Nevidljiv u svojoj košulji od gline
Čeka mrak.

Jednu ruku sam ljubio jednom ceo dan
Tumačio budućnost bio hiromant
Uveče među prstima primetih
Polip kao mak.

Tamo među zvezde utonuo hram
Kad nisam na zemlji, ja sam gore kralj
Vetar čelo obori u kal
Odnese san, zavlada prah.

Na polju žuti sejač veje zrnje i gar
Nisam vrač ali znam
Od tog semena umire sve što leti
I što uvis pada

A rđa koja nemo puzi uz detinje lice
To je naš crv, naša žuta nada.
Iz ovog kruga vidoviti albatrosi
Ne znaju kud da beže.

BREME LUČI

Breme luči ulja meh
Zapali glogovinu morač vres
Smrčevom smolom oblepi slepoočnice
Da povučé modri liskun sa beonjače,
Neće li u dnu zgaslog oka
Zasvetleti kremen kamen
I varnica užditi mokar trud,
Da poteče kao što je nekad teklo
Ulje niz maslinové grane.

ZLATNA JABUKA

Tražeći je u bezdanu
Odnjihao sam je u nedrima
Daleko od ruke i uroka
Od subote i od utornika.
Darivah joj zazidano carstvo
Ona otvara vrata u zidu
Hoće da se druži s drugim zvezdama
Ko što sunčevoj kćeri priliči.

Verovala je u svoj zlatni pečat
I moju zvezdu vodilju
Samo belege nebeske nije čitala,
Nije umela ili je obudoviti htela.
Brača moja noćilo i ponoćilo
Zadevaju mi klipove u leđa
Kroz prsten gadaju pticu vasilicu
Hoće da ugrabe od zlata jabuku.

raša perić nedelja

Pored izvora
kao pored lepe slike
slušamo žubor
i zavedeni tim zovom
polazimo

No ubrzo uviđamo
da nam po koži izbija znoj
glava pada na ključnjaču

U susret ide žena
nosi zavičaj
i govor o njemu

U krilo
prima nas
kao žednu životinju
i poji

Njeno milosrđe
i naša zimomora
ovde su iz istog korena
mi govorimo o žilištu
a ona zrno odnosi dalje

DEVOJČICA

Bili smo nagi i svoji
i sebi dovoljni
poput jezgra u orahu

No mi za tu nagotu nismo znali
bili smo u povratku
u Vrtu
u kojem pre nas niko nije bio

Punila mi je usta svežim grudima
tako me vraćala u doba mlečno
tako mi ukazivala na poraz

Bila je to velika svetkovina
ona
devojčica.
izgovarala je sebe kao ženu
a ja
smoren
vraćao se pričešću

NEDELJA

Opet me
lažno ljubi
ta Žena iz Kalendara
pred licem
plaštom neveste
veliča prazninu
i baca sunce u oči
kao venac koji se daje
utopljenicima niz reku

Jer praznik
ako dolazi
dolazi predelom tajnim
u koji
ni brat ne može
spolja da svrati
krhko je srodstvo po mesu
i poreklu
i malo je mesta za dvoje

narodno pozorište, beograd
ž. komanin: »pelinova«

ŽENA GAVRAN I SUNCE

Na krovu gavran i sunce
nadmudruju se vekovima
a u polju
ne znamo
da li je jutro
podne ili smiraj

marina felicija munteanu

potom

NEKI NEPRIPITOMLJENI KONJI

Doba ove šume što dolazi iz legende
Još ljulja u utrobi lišće spokojstva
Detinjstvo predela u čijem hladu
Razgovaramo sa precima i čutimo dugo.
Sve je ovde jednostavno:
Nemušete reči što teku kroz semenje cveća
Tamni bunari što skrivaju stoletni plač
Ruka što se bez grča hladi dok miluje trave
Pokazujući da je veče blizu, da će noć brzo
pasti

Sve je ovde jednostavno
Kao širom otvorena vrata vrta u koji smo
slučajno ušli

Kao reka što se posle poplava
Poslušno vraća u svoje korito
Nismo čak ni tužni.
Samo se ponekad u našoj krvi
Od dodira bude neki nepripitomi konji
I propinju se, odbijajući da se u dim pretvore,
I ržući razbijaju ogledala razuma
Dok se još začuđeni ogledamo u njima.

POTOM

Potom ostati sama u neodređenom prostoru
šuma

Pred golim licem jeseni što odlazi
Sama sa sobom.
Potom urezivati ime u rapave kore stabala
Sričući nemo azbuku straha i gladi
Potom smišljati priče za nepokretne skazaljke
vremena

Gasiti svíce, nabadati leptire na čiode
Sama sebi pisati pisma na staniolu
Golim rukama grliti usijani vazduh
A potom dugo gledati kroz noć
Taj predeo što se raspada u tišini.

* * *

Ja ostajem tu dok snegovi padaju
Na tvoje cvetove nemarno bačene na asfalt
dana

Od jednog hodnika do drugog
Predeo zaklanja lišće uzvitlano u tebi
Sa mutnim vodama u oči ti ulaze hiljade riba.
Ja ostajem tu,
Pratim te od jednog hodnika do drugog,
Dozivam bašte, bujice, bedeme, brda
Iz kojih nikada nisi sasvim otišao.
Zaboravio si suvišne reči
Pokrete i lica što stalno kruže u mestu
Sediš sam kraj ugašenih peći
Prateći glečere što klize kroz hladne okeane
Dok nevidljivi lovci
Iz pamćenja ti krađu biserje.
Samo ja ostajem tu
Kao breza što privlači izdužene senke mesečine
Sa magnetnim granama iznutra.
Jednom ćemo ipak zapaliti kupole šuma
Jednom ćemo osluškiivati
Čistu vatru što odzvanja u čulima.

Jovan Zivlak

bulevar 110 (VII)

DISCOURS DE

1
 živeći u gradu
 živeći na selu
 za što smo seli pod strop i
 okruženi tamnim panoima svetlošću
 sumnje što razdire proizvodnju jer
 odista te jednoobrazne replike
 hiljade prigovora
 što upućuju nam ih skrštenih
 ruku
 samo na nekim licima
 vidljiv je strah i bojažljivo
 štektanje osećanja
 jer to je sve nad sledenom knjigom
 što lebdi nad nagim telom
 u draperju i ogrtačima na lipovoj
 dasci utvrđen je zakon vremena i
 u isti mah krepka perspektiva prozirna
 voda što pada ko ornament sa zida
 ožvite materiju
 iznad svega govor
 što eterično rasprostire tupost
 i slavu

2
 Večernja magla potresa srca strašnih
 šetača što nad bedemima podižu
 galamu i metež ko lavu
 odzvanja glas iz metalne mreže
 iz rovova što zvone pod ledom
 doziva nas šum iz aorte
 kret dleta u dasci
 grad riba
 kad zatvara se
 vazduh
 u providne komore iza stakla
 pod kožu celofana
 dok nadima se stopalo zida u zemlji u
 kamenjaru negde preko prostrte
 vode uhvaćen u čvrste mreže
 koordinata
 zgrčen u udahu
 zatvoren ko šaka
 u mračnom tunelu
 drhti kap

3
 hroptanje ko srdžba obuzima stegna dok
 podiže se pol
 pred jezikom u vatri
 prolaziš kroz dim i buku
 niz svetleću
 a d
 i n
 u
 bulevara
 otvara se prozor gde glasovi se gube
 u gluvoci
 časovnik pokriven plastičnom smesom
 što u vilicama pokreće žrvanj
 prosečen je otvor u dubini slova dok

Hrvatsko narodno kazalište, zagreb
 m. krileža: »put u raj«

se voda u slobodne kapilare niz
 vene ljubavnika što zbere
 pod metalnim stubom

BULEVAR 110 (VII)

1
 kad se pojaviš pod staklenom pločom
 idući ispod čvrstih greda na postamentu
 preko isprepletanog metala
 ti bićeš onaj što
 p
 r
 o
 s
 i
 p
 a
 vrlinu i mudrost
 govor što se gubi pod tipkama muzičkog
 automata što trepti i reži
 niz hodnike i stepeništa
 evo sledi te poruga i svetlucanje
 betonskih stalaktita
 narkotički oblak što sleće pod svodove
 plesnih dvorana pred azbestnu krpu
 gde pada kozmetička prašina
 osluškujš kako se pokazuje lice
 pod maskom govoreći jezikom što
 događaj plete
 zamahnuvši sečivom nad kladom gde
 krv se sliva kroz rešetku
 krug
 drvo iz kojeg je isklesan list što
 leži po vrhovima u uhu koje
 ključa posred reči
 otvaraš vrata prijatelju
 koji poznaje treptavi greben
 postelju gde se

jedna uz drugu pokazuju
 reč i noć isprepleteni
 u razmeni
 u žlebovima knjige
 u pesmi gde dodiruješ kamenje
 pustoš prohodnu zemlju
 jer sad znaš koliko nemih kroz
 vodu i tragove zasićene otrovom i
 velikom tišinom
 traže mesto do tebe.

to beše onda kad govorio si
 roneći reči kroz neotpornu večnost što te
 obavija stajali smo
 p
 o
 d
 svetlom dole
 pod pločom slepe senke
 između nas rasla je blistava lokva
 prazna i pusta razlitalost
 vazduha
 sasvim blizu sasvim blizu
 pod jednim nebom

2.
 kad trpeza postavljena beše
 i obedu dode čas
 svetleći REPTil
 s
 r
 u
 č
 i
 se
 pod sto
 hladno predjelo narezak
 topli bruj što zviždi
 iz čaše plavo ulje pada
 na stegna gle sliva se
 mlaka težnost niz ramena
 POLAGANO
 vazduh se komeša
 sto stolice mape
 ovde je večnost kratka itd.